

Történik: 1213 végén

Történet:

Előversengés (Prológus):

Ottó herceg mindenáron - ha csak egy éjszakára is - el akarja csábítani Magyarország nagyurának, Bánk bánnak erényes feleségét, Melindát. A kóbor lovag, Biberach megígéri, hogy segít neki.

Első szakasz:

Petur bán és a "békételenek" iszogatnak. Összeesküvést szerveznek, mely megbeszélésének helye aznap este Petur házában lesz. Érkezik Bánk bán, akit Petur hívott haza országháró körútháról, s meghívja őt is a titkos találkára. Tiborc jön, aki lopásra adta fejét, s szeretne mondani valamit a nagyúrnak, de az nem hallgatja meg. Biberach találkozik Ottóval, s ígéréséhez híven különböző porokat ad át neki, melyek egyike altató a királyné számára, a másik pedig szerelemre gyújtja majd Melindát iránta. Melinda elutasítja Ottó közeledését, Gertrudis pedig közli öccsével, hogy támogatja Melinda iránti szerelmét. Eközben Bánk elrejtözött egy rejtekajtóban, s kihallgatta Ottó tervét. A nagyúr kétségbeesve gondolkodik, mi tévő legyen.

Második szakasz:

Petur házában gyülekeznek a "békételenek", akik pártütést szerveznek a királyné ellen, mondván kizsákmányolja az országot, s a magyar előljárók helyett hazája fiait teszi a magyar hivatalokba. Bánk érkezik, aki végül mégis eljött a találkára. Hallva, miben egyeztek meg távollétében, meglepődik. Megpróbálja lebeszélni őket tervükről, mondván nem akarja, hogy a felkelést a nép szenvedje meg, az pedig természetes, hogy a királyné jobban szereti övét. Már-már siker koronázza fáradoimait, ámde érkezik Biberach, aki tudatja vele a szörnyű hírt, Ottó meggyalázta Melindát. Bánk elrohan, hátrahagyva a lázadó Peturt és társait.

Harmadik szakasz:

Melinda Bánk bocsánatáért esedezik, hiszen ártatlanul bűnös ő. Bánk elzavarja, később azonban rájön, hogy felesége valóban ártatlan. Újból feltűnik Tiborc, aki most már végre elmondja mi nyomja lelkét: a királyné kiforgatta őket minden vagyonukból, ezért kénytelen lopni éhező családjának. Bánk csak most veszi észre kivel van dolga: ifjú korában Tiborc mentette meg életét a jáderai csatában. Feleségét ezért barátjára bízza, hogy kísérje haza vidéki birtokára. A nővére elől menekülő Ottó találkozik Biberachhal, aki azonban megtagadja tőle további segítségét. A lovag, mivel bűntelen, távozni készül, ekkor azonban a herceg hátulról orvul leszúrja.

Negyedik szakasz:

A királyné hívatja Melindát, aki tébolyulva beszéli el szerencsétlenségét. Gertrudis szánja, de nem tesz érte semmit. Mihál bán érkezik, aki, mint mondja, követként érkezett a pártütőktől. Ezt hallva Gertrudis azonban elfogatja, s hasonló szándékkal küld testvéréért, Simonért is. Érkezik Bánk, aki Mihálra bízza fiát, majd Gertrudishoz belépve fejére olvassa a királynének személyes és az ország iránti vétkeit. Gertrudis menekülni készül, azonban mikor a nagyúr hazáját gyalázza, megfordul, s törrel támad Bánkra. Ő azonban kicsavarja kezéből azt, s leszúrja a királynét. Kívülről lárma hallatszik, a zendülők törnek a szobába. A haldokló királyné gyermekei iránt kiált, majd Ottót teszi meg halála okozójának. Myska bán a királyfiakért rohan, míg Solom mester megpróbálja visszaszorítani a lázadókat.

Ötödik szakasz:

Endre, Magyarország királya győzedelmes hadjáratból érkezik haza, de itthon felesége halálának híre fogadja. Keresteti a gyilkost, de a zendülők mind tagadnak, mondván, jöttükkor a királyné már halott volt. Végül megérkezik Bánk, aki magára vállalja a szörnyű tettet. Indoklása szerint azért tette mindezt, hogy az országban ne törjön ki polgárháború. Endre el akarja vitetni, de mivel Bánk az ősi Bor nemzetség tagja, ezért felette nem ítélezhet. Ekkor párbajra hívja, de Bánk elutasítja. Már éppen vívni készül a király helyett kiálló Solom ellen, azonban Myska ekkor tudatja mindenkivel, hogy a királyné ártatlan, az altatónak köszönhetően nem tudott semmiről. Mihál felajánlja a kis Somát a királynak. Szomorú menet érkezik, Tiborc a halott Melindát hozza. Elmondása szerint Ottó emberei felgyújtották Bánk házát, de ő elhozta Melinda holttestét. A király végül hosszas gondolkodás után szabadon engedi Bánkot, s megengedi, hogy eltemettethesse feleségét.